

Протокол №2
засідання Комітету з питань митної справи
Громадської ради при Міністерстві фінансів України

Дата та час проведення: 11 грудня 2019 року, 11 год. 00 хв.

Місце проведення: приміщення № 760 (вул. Межигірська, 11)

присутні від Міністерства фінансів України:

Москаленко Олександр Петрович - директор Департаменту митної політики
Міністерства фінансів України

присутні від Офісу підтримки реформ:

Белкін Єгор Сергійович

присутні від інститутів громадянського суспільства:

14 членів Комітету з питань митної справи Громадської ради при Мінфіні, із
них 2 – за довіреністю; 5 експертів та 1 запрошена.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Щодо обговорення проекту Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України у зв'язку з проведенням адміністративної реформи» від 14.11.2019 № 2318-1: переваги, недоліки, прогнози, доцільність єдиної юридичної особи для митних органів.

2. Щодо участі профільної громадськості в робочих групах з розробки підзаконних нормативно-правових актів та напрацювання відповідних пропозицій в частині реалізації норм Закону України «Про режим спільного транзиту та запровадження національної електронної транзитної системи» від 12.09.2019 року № 78-ІХ та Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів» від 02.10.2019 №141-ІХ.

3. Щодо обговорення спірних питань при визначенні ваги бруто та нетто: ризики, шляхи врегулювання, перспективи уніфікованого підходу.

4. Різне.

Кворум є.

Засідання відкрила Галина ВДОВІНА, яка представила депутата ВРУ VIII скликання Тетяну ОСТРІКОВУ, відмітила її державницький підхід до розбудови ефективної митниці та багаторічну підтримку профільної бізнес-громадськості і запропонувала надати пані Остріковій статус почесного експерта з митних питань, а також винесла на голосування порядок денний засідання.

ГОЛОСУВАЛИ:

щодо затвердження порядку денного засідання Комітету з питань митної справи Громадської ради при Мінфіні (далі – Комітет)

«за» - 14

«проти» - 0

«утрималися» - 0

ВИРІШИЛИ:

Затвердити запропонований порядок денний.

**з питання першого порядку денного
СЛУХАЛИ:**

Галину ВДОВІНУ, яка підкреслила важливість законопроекту «Про внесення змін до Митного кодексу та деяких законів України у зв'язку з проведенням адміністративної реформи» від 14.11.2019 № 2318-1 для подальшого функціонування Держмитслужби та наявність в ньому потенційних ризиків для ведення бізнесу.

Зупинилася на ключових для бізнесу аспектах, зокрема щодо:

- Забезпечення прискорення та спрощення митних процедур та комунікації «центр-регіон-центр» та «митниця – суб'єкт – митниця».
- Дотримання конфіденційності та міжнародних домовленостей України при оприлюдненні знеособленої інформації.
- Недопущення негативних наслідків для кадрового потенціалу митниці через спрощення процедури звільнення.
- Врегулювання питання дійсно гідної оплати праці митника. Опрацювання ефективного алгоритму функціонування автоматизованої системи митного оформлення з мінімізацією ризиків для бізнесу
- Вимоги профільної бізнес-спільноти запроваджувати автоматизовану систему митного оформлення та створення центрів компетенції виключно поетапно та через пілотний проект.

Запропонувала делегувати Андрія Богомолова, Олександра Федорова, Льва Баязітова, Ірину Саргсян, Сергія Трусова та Галину Вдовіну щодо участі у засіданні робочої групи з питань опрацювання законопроекту № 2318-1 при профільному Комітеті ВРУ з метою обговорення ризикових моментів та підготовки пропозицій.

Тетяну ОСТРИКОВУ, яка зазначила, що законопроект треба розмежовувати на адміністративно-оперативне управління митницею та вплив на ведення бізнесу.

Зупинилася на можливих негативних наслідках при реалізації норм ст. 255 та 320 Митного кодексу України в редакції законопроекту № 2318-1.

Підкреслила, що за результатами спілкування з безпосередніми авторами законопроекту не вдалося виявити ініціатора змін до ст.255 та 320 МКУ, щоб з'ясувати їх доцільність.

Порівняла норми статей 255 та 320 з ініціативою блокування податкових накладних, зазначивши, що при запровадженні блокування було хоча чітко прописано процедуру дій та оскарження, а також критерії ризиків.

Звернула увагу на недопустимість надання автоматизованій системі функції призупинення митного оформлення, а також на повну знеособленість самої процедури без розуміння, хто та чому призупинив та неможливість оскарження у законному порядку такого рішення.

Зауважила, що законопроект вводить нового суб'єкта митних правовідносин – робочу групу, статус та функції якого нормативно нерегламентовані.

Наголосила на потенційних корупційних ризиках таких ініціатив та закликала профільну бізнес-спільноту активізуватися у напрямку підготовки пропозицій щодо внесення змін та прийняття участі у засіданні робочої групи з питань опрацювання законопроекту №2318-1 при Комітеті ВРУ з питань фінансів, податкової та митної політики.

Закликала ініціаторів законопроекту в особі Мінфіну робити експерименти на митниках, а не на бізнесі.

ВИСТУПИЛИ:

Лев БАЯЗІТОВ порівняв законопроекти №2318 та №2318-1, зупинився на потенційних ризиках редакції статті 320 МКУ, закликав до забезпечення безконфліктності митного контролю та переглянути законопроект на відповідність положень Кіотської конвенції.

Павло ПІСНИЙ запропонував знайти ефективний робочий механізм, який забезпечить реальне внесення пропозицій Комітету до законопроекту.

Олександр ФЕДОРОВ закликав у законопроекті №2318-1 відокремити адміністративні питання та питання, пов'язані з митним контролем та оформленням, а також з системою аналізу ризиків, які привести у відповідність до міжнародних стандартів.

Сергій ТЕРЕЩЕНКО висловився щодо необхідності проведення громадських обговорень законопроектів, які недоцільно піднімати участю представників Комітету у засіданнях робочих груп при профільному Комітеті ВРУ. Запропонував кожен законопроект розглядати крізь призму того, що отримає від його реалізації держав, а що – бізнес.

Наголосив на прогнозованих негативних наслідках законопроекту №2318-1 через відсутність інструментарію його реалізації.

Олександр МОСКАЛЕНКО зазначив, що створення єдиної юрособи митниці є одним із способом забезпечення ефективної керованості Держмитслужби та повністю відповідає вимогам законодавства, запевнив, що оптимальне делегування повноважень нивілює потенційні ризики неузгоджених дій, а бізнес отримає низку переваг при здійсненні митних процедур.

Спростував занепокоєння бізнесу при реалізації нових редакцій статей 255 та 320 МКУ.

Олег ПЛАТОНОВ підвів підсумки обговорення питання першого порядку денного та наголосив на необхідності присутності на засіданнях Комітету керівництва Держмитслужби, принаймні до створення Громадської ради при ДМСУ.

ГОЛОСУВАЛИ:

щодо делегування представників Комітету для участі у засіданні робочої групи з питань опрацювання законопроекту № 2318-1 при Комітеті ВРУ з питань фінансів, податкової та митної політики з метою підготовки пропозицій та направлення їх до профільного Комітету ВРУ

«за» - 14

«проти» - 0

«утрималися» - 0

ВИРІШИЛИ:

1. Делегувати Андрія Богомолова, Олександра Федорова, Льва Баязітова, Ірину Саргсян, Сергія Трусова та Галину Вдовіну взяти участь у засіданні робочої групи з питань опрацювання законопроекту № 2318-1 для обговорення та підготовки пропозицій.

Відповідальна:

Галина ВДОВІНА

Термін виконання

16.12.2019

з питання другого порядку денного

СЛУХАЛИ:

Павла ПІСНОГО, який підготував презентацію щодо поточного стану підготовки підзаконних нормативно-правових актів та напрацювання відповідних пропозицій в частині реалізації норм Закону України «Про режим спільного транзиту та запровадження національної електронної транзитної системи» від 12.09.2019 року № 78-ІХ (далі - №78) та Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів» від 02.10.2019 №141-ІХ (далі - № 141), яку запропонував надіслати всім членам та експертам для ознайомлення.

Відмітив, що якщо стосовно АЕО є позитивні зрушення, то у напрямку реалізації підготовчих заходів щодо запровадження NCTS робота ні Мінфіном, ні ДМСУ не ведеться.

Акцентував увагу, що з 01.03.2020 в Україну зайдуть фінансові гарантії з європейських країн, зокрема тільки з сусідньої Польщі це може бути 241 банк, а в Україні відповідні програмні модулі можуть з'явитися тільки у грудні 2020 року.

Закликав активізувати роботу у напрямку запровадження NCTS, підготовки плану заходів та визначення відповідальних осіб, щоб підготувати на належному рівні 18 нових підзаконних актів.

Зупинився на відсутності електронного документообороту при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності та відмітив необхідність на державному рівні перейти на новий рівень розуміння світової логістики щодо 100-відсотковго електронного оформлення документів, а не обмінюватися Excel-табличками.

Поцікавився причинами, з яких не запрошують на засідання робочих груп делегованих на членство від Комітету з питань митної справи, а також закликав відповідні міністерства та відомства оприлюднити План заходів щодо реалізації Законів України №78 та №141.

ВИСТУПИЛИ:

Тетяна ОСТРИКОВА поцікавилася, чи планується підготовка нормативних підзаконних актів шляхом створення робочої групи, визначення відповідальної особи, залучення бізнес-спільноти до обговорення тощо.

Зауважила, що під час зустрічі з бізнесом, яка відбулася місяць тому, представники Мінфіну та ДФС теж запевняли, що робота ведеться, проте ні тоді, ні тепер, що зроблено конкретно, розповісти не могли.

Пані Олена (Офіс підтримки реформ) розповіла про проведену роботу, пов'язану із запровадженням NCTS, зокрема щодо здійснення моніторингу законодавчих актів, а також щодо доручення Прем'єр-міністра України Олексія Гончарука, яким визначено відповідні терміни та заходи.

Запропонувала надсилати пропозиції, які обов'язково будуть опрацьовані та, за можливості, враховані.

Олександр МОСКАЛЕНКО повідомив, що робота ускладнюється реорганізацією, а також про залучення міжнародних організацій, у тому числі фахівців із Литви до розробки програмного продукту.

Олег ПЛАТОНОВ розповів про успішний пілотний досвід застосування NCTS у 2004 році в Іллічівському морському торговельному порту.

Поцікавився у представників Офісу підтримки реформ щодо джерел їх фінансування, а також констатував відсутність наказу про створення Громадської ради при Держмитслужбі.

Запропонував звернутися до профільного Комітету ВРУ, Мінфіну та Держмитслужби з пропозицією активізувати роботу у напрямку підготовки підзаконних нормативно-правових актів та напрацювання відповідних пропозицій в частині реалізації норм Законів України №78 та №141-ІХ.

Ірина САРГСЯН запропонувала об'єднати теоретичні знання, у тому числі міжнародного досвіду, представників Офісу підтримки реформ з практиками - представниками бізнес-спільноти.

ГОЛОСУВАЛИ:

щодо звернення до профільного Комітету ВРУ, Мінфіну та Держмитслужби з пропозицією активізувати роботу у напрямку щодо реалізації Законів України №78 та №141 та оприлюднення відповідних планів заходів

«за» - 14

«проти» - 0

«утрималися» - 0

ВИРІШИЛИ:

1. Інформацію взяти до уваги.

2. Направити звернення до профільного Комітету ВРУ, Мінфіну та Держмитслужби з пропозицією активізувати роботу у напрямку підготовки підзаконних нормативно-правових актів та напрацювання відповідних пропозицій в частині реалізації норм Закону України «Про режим спільного транзиту та запровадження національної електронної транзитної системи» від 12.09.2019 року № 78-ІХ та Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів» від 02.10.2019 №141-ІХ, а також оприлюднити відповідні плани заходів.

Відповідальна:
Термін виконання

Галина ВДОВІНА
26.12.2019

з питання третього порядку денного

СЛУХАЛИ:

Ірину САРГСЯН з інформацією, яка склалася навколо визначення ваги нетто та брутто.

Зауважила, що відсутність уніфікованого підходу та методичних рекомендацій щодо визначення ваги брутто та нетто, у тому числі роз'яснення стосовно заповнення гр.38 митної декларації, призводить до проблемних ситуацій та маніпуляцій, а також негативно впливає на ведення бізнесу.

Розповіла про «погляд» керівництва Одеської митниці ДФС на визначення ваги брутто та нетто, формальної відповіді митниці на скаргу суб'єкта ЗЕД, а також про відмову з боку Держмитслужби у проханні представників Комітету долучитися до участі з означеної проблематики, яку проводив Голова Держмитслужби Максим Нефьодов з представниками бізнес-спільноти, що працюють у зоні діяльності Одеської митниці.

Запропонувала звернутися до Голови Держмитслужби з пропозицією провести робочу зустріч зі спірних питань визначення ваги брутто та нетто за участі членів Комітету, а також вжити відповідних заходів для забезпечення уніфікованих підходів щодо визначення ваги брутто та нетто та направлення до митниць відповідних методичних рекомендацій.

ВИСТУПИЛИ:

Олег ПЛАТОНОВ запропонував звернутися зі зверненням щодо врегулювання проблемної ситуації, надіславши копію до Мінфіну, та підтримав пропозицію щодо проведення зустрічі з очільником Держмитслужби з означеної проблематики.

ГОЛОСУВАЛИ:

щодо ініціювання зустрічі з Головою Держмитслужби Максимом Нефьодовим з питань визначення ваги брутто та нетто та пропозиції щодо необхідності підготовки методичних рекомендацій з питань визначення ваги брутто та нетто

«за» - 14

«проти» - 0

«утрималися» - 0

ВИРІШИЛИ:

1. Ініціювати зустріч Голови Держмитслужби Максима Нефьодова з членами Комітету щодо врегулювання спірних питань при визначенні ваги брутто та нетто.

Відповідальна
Термін виконання

Галина ВДОВІНА
січень 2020 року

2. Направити звернення до Держмитслужби щодо підготовки методичних рекомендацій з питань визначення ваги брутто та нетто.

Відповідальна
Термін виконання

Ірина САРГСЯН
26 грудня 2019 року

з питання четвертого порядку денного

СЛУХАЛИ:

Владислава М'ЯСОЄДОВА, який запропонував прийняти за основу проект Плану роботи Комітету з питань митної справи Громадської ради при Мінфіні на 2019-2020 роки, з урахуванням пропозицій Павла Пісного та Віктора Берестенка.

ГОЛОСУВАЛИ:

щодо прийняття за основу проекту Плану роботи Комітету з питань митної справи Громадської ради при Мінфіні на 2019-2020 роки

«за» - 14

«проти» - 0

«утрималися» - 0

ВИРІШИЛИ:

Прийняти за основу проект Плану роботи Комітету з питань митної справи Громадської ради при Мінфіні на 2019-2020 роки

СЛУХАЛИ:

Олега ПЛАТОНОВА, який повідомив, що від Трусова С.І., Ляденко І.Г. та Терещенка С.С. надійшли заяви щодо надання їх статусу експерта Комітету та запропонував, зважаючи на їх досвід та активну багаторічну участь в опрацювання нормативно-правових актів у галузі митної справи, їх задовольнити.

ГОЛОСУВАЛИ:

щодо надання статусу експертів Комітету Трусову С.І., Ляденко І.Г. та Терещенку С.С.

«за» - 14

«проти» - 0

«утрималися» - 0

ВИРІШИЛИ:

Надати статус експертів Комітету Трусову С.І., Ляденко І.Г. та Терещенку С.С.

Голова Комітету

Галина ВДОВІНА

Список присутніх на засіданні 11.12.2019

Члени Комітету з митних питань Громадської ради при Мінфіні:

1. Андреев Олександр Леонідович
2. Берестенко Віктор Вікторович
3. Богомолів Андрій Юрійович
4. Вдовіна Галина Володимирівна
5. Головка Лілія Іванівна
6. Крилач Олена Миколаївна – за довіреністю
7. Марченко Вікторія Олександрівна – за довіреністю
8. М'ясоєдов Владислав Вячеславович
9. Пісний Павло Якович
10. Платонов Олег Ісаакович
11. Саргсян Ірина Леонідівна
12. Стеценко Петро Іванович
13. Таслицький Герман Ігорович
14. Циганенко Олег Владиславович

Експерти:

1. Пероганіч Юрій Йосипович
2. Терещенко Сергій Степанович
3. Баязітов Лев Рауфович
4. Копич О.П.
5. Трусов Сергій Іванович

Запрошені:

1. Острікова Тетяна Георгіївна – депутат Верховної Ради України VIII скликання